WWW.QUDSONLINE.IR سه‌شنبه ۷ تیر ۱۴۰۱ ■ ۲۸ ذی‌القعده ۱۴۴۳ ■ ۲۸ ژوئن ۲۰۲۲ ■ سال سی و پنجم ■ شماره ۹۸۴۴ ■ ویژه‌نامه ۳۷۰

تازه‌های نشر

«مواجهه امامان شیعه با اباحه‌گری» منتشر شد

کتاب «مواجهه امامان شیعه با اباحه‌گری» اثر ابدالله حاجی‌زاده در ۴۰۱ صفحه به چاپ رسید. به گزارش رواق به نقل از روابط عمومی، نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، اباحه‌گری از انحرافاتی است که فرهنگ اسلامی را از گذشته تا به امروز با خطراتی جدی مواجه ساخته است؛ به همین دلیل واکاوی مصادیق اباحیان در صدر اسلام و گمانه‌های آنان و توجه به نوع برخورد پیشوایان دینی با ایشان از اهمیت زیادی برخوردار است. برخی مسلمانان همانند پیروان دیگر ادیان دچار کج‌روی شده و به انحراف کشیده شده‌اند، برخی نیز با نادیده گرفتن حدود شرعی به اسقاط تکالیف پرداخته و خود را بی‌نیاز از انجام آن دانسته‌اند. البته چگونگی، علل و میزان اباحه‌گری آنان و عدم پایبندیشان به احکام اسلامی مختلف بوده و واکنش ها نیز در برابر آنان متفاوت بوده است. نوشتار حاضر ضمن معرفی اهل اباحه، سیره قولی و عملی پیشوایان دینی را در مبارزه با اهل اباحه و تفکر اباحه‌گری به تصویر کشیده است.

این پژوهش در ۶ فصل سامان یافته است. فصل اول به کلیات اختصاص دارد و در آن به پیشینه و منابع نیز توجه شده است. در فصل دوم، تاریخچه اباحه‌گری در جامعه اسلامی ذیل عنوان «گونه‌شناسی تاریخی اباحه‌گری» مورد توجه قرار گرفته است. در این فصل، اباحیان شیعی (مرجئه، بنی‌امیه، خرّمیّه، زنادقه، پیروان مبارق) و اباحیه منتسب به شیعه (غالیان و اسماعیلیه) مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. شناسایی اهل اباحه مقدمه و لازمه فصل بعدی است که در آن از ها مواجهه ائمه اطهار(ع) با ایشان سخن به میان آمده است.

در فصل سوم این پژوهش، «مبانی و علل اباحه‌گری» مورد واکاوی قرار گرفته است. از جمله مباحث این فصل می‌توان به تأویل و اجبات و محرمات، گمانه نجات‌بخشی انتساب به اهل بیت(ع)، مغایرت نهی از محرمات با حکمت الهی و منفی اباحه‌گری بر جامعه اسلامی توجه شده است. رواج فساد اخلاقی در جامعه، بدبینی به شیعیان، رواج خواب‌های مخرب عمل و ترویج فرهنگ بی‌اعتنایی به دستورهای دینی، از مباحث این فصل به شمار می‌رود.

فصل پنجم این پژوهش که مفصل‌تر از سایر فصول است، به مواجهه امامان شیعه با اباحه‌گری‌های منتسب به شیعه و به تعبیری اباحه‌گری درون فرقه‌ای اختصاص یافته است. در این فصل، به دو گمانه «سقوط تکلیف در پی معرفت امام»، مخالفت با گمانه کفایت ولایت اهل بیت(ع)، رد گمانه نجات‌یابی با صرف انتساب به اهل بیت(ع)، نهی از بی‌توجهی به فرامین الهی به بهانه حرمت خداوند، نهی از بی‌توجهی به فرامین الهی به جهتِ شفاعت، رد تأویل های بی‌پایه احکام و حدود الهی، رد باور هدف توجیه‌گر وسیله، نهی شیعیان از همنشینی با اهل اباحه و لعن و برائت و اشاره به شرکت اهل اباحه در پرداخته شده است. فصل ششم نیز به مواجهه امامان شیعه با اباحه‌گری‌های بیرون از جامعه شیعه به تعبیری برون فرقه‌ای پرداخته است؛ مقابله با مرجئه، مواجهه با اباحه‌گری جبرگرایان، مواجهه با زنادقه و مقابله با تفکرات اباحی‌گرایانه حاکمان از جمله مباحث این فصل است.

نکته

اصغر طاهرزاده

غفلت از سه صدری که امثال دکتر بهشتی‌ها داشتند

مشکل نیروهای مذهبی، غفلت از سه صدری است که امثال دکتر بهشتی‌ها داشتند. در مورد وسعت نظر شهید بهشتی، همین بس که دشمن همیشه به تنگ‌نظری افراد به ظاهر مذهبی امیدوار بود و شهید بهشتی برعکس به عنوان یک شخصیت مذهبی، شدیدا بر آزادی اندیشه و وسعت نظر تأکید داشت. بدین لحاظ دشمن، دشمن تصمیم‌گیری‌های کلان نظام اسلامی حاضر باشند در حالی که بیش از ۹۰ درصد مردم به جمهوری اسلامی رأی داده بودند. تفاوت روش شهید بهشتی [با دیگران] در نگاهی بود که شهید بهشتی به نظام اسلامی در این تاریخ داشت که در هر حال، جای خود را در این جهان باز می‌کند و نباید نگران جریان‌هایی بود که سعی در انحصارگیری و حتی غربگرایی نظام اسلامی را استحاله کنند. شهید بهشتی در صحبتی که در دانشگاه داشتند وقتی درباره تهمت‌ها و اتهاماتی که به ایشان زده شده، سؤال کردند: فرمود: وقتی بنده چنین تریبونی در اختیار دارم و می‌توانم از خود دفاع کنم، عملا امکان دفاع از کسانی که چنین تریبونی ندارند، گرفته شده است. پس بهتر است از اتهام‌زنندگان، دلیل و مدرک سخنانشان پرسیده شود. نقش شهید بهشتی را در تصویب قانون اساسی در دو جهت یکی در تنظیم محتوا و اصول و دیگر در مدیریت مجلس را که حاکی از سعه صدر و تحمل فوق‌العاده‌ی او بود، نباید فراموش کرد.

و...». حال سؤال اساسی آن است آیا نباید به معنای یک ملت بودن آن مردالهی فکر کرد؟ راستی! چگونه می‌شود یک انسان در تاریخ خود و در کی حضور تاریخی‌اش به وسعت یک ملت می‌شود؟! و چگونه با عدم درک چنین انسانی و با انواع تنگ‌نظری‌ها، او را مظلوم‌وار از دست دهیم؟

مرحوم آیت‌الله مهدوی کنی می‌فرمودند: مرحوم بهشتی در زمینه عقاید بنی صدر احساس خطر می‌کرد، ولی تحمل کرد تا سرانجام بنی‌صدر باطن خود را اظهار کرد و امام هم راضی شدند او را برادرند. حضرت امام خمینی(ره) اولا فرمودند: «بهشتی یک ملت بود برای این ملت ما» و ثانیاً متذکر شدند: «بهشتی مظلوم زیست و مظلوم مُرد

نیم نگاه

نقش معنویت در امید به زندگی

مدیر شبکه رادیویی سلامت با استناد به یافته‌های پژوهشی در دانشگاه هامبورگ در خصوص امید به زندگی روحانیون شیعه، از فاصله نزدیک به دو دهه‌ای طول عمر روحانیون نسبت به عموم جامعه خبر داد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی رادیو قرآن؛ «صدیقه اعتمادسعید» مدیر شبکه رادیویی سلامت در نشستی که با غلامرضا احمدی، مدیر گروه اطلاع‌رسانی شبکه رادیویی قرآن در خصوص ارتقای سلامت معنوی و انس با قرآن گریم داشت، بیان کرد: از راهکارهای ارتقای سلامت معنوی و تغییر سبک زندگی، آشنایی با آیات قرآنی است که در احادیث متفاوتی به آن اشاره شده است. عدم آرامش درونی یعضی از ما این است که با قرآن غریبه شده‌ایم و کمتر با آن انس داریم.

وی افزود: یکی از انواع هوش‌ها هوش معنوی است که از استثنائیایی است که تنها در انسان نهادینه شده و مخصوص انسان است. ارتقای هوش در دین ما به راحتی قابل دسترسی است؛ مثلاً مادرانی که می‌خواهند صاحب فرزند شوند دستورالعمل‌هایی را اجرایی کنند که موجب نهادینه شدن هوش معنوی در جنین می‌شود که خواندن قرآن در این دوران مهم‌ترین عامل انتقال این هوش معنوی است. همچنین در حدیث از پیامبر(ص) داریم: خانه‌ای که در آن قرآن فراوان خوانده شود، خیر آن بسیار شود و به اهل آن وسعت داده شود و برای آسمانیان بدرخشد چنان‌که ستارگان آسمان برای زمینیان بدرخشند.

مدیر رادیو سلامت در پاسخ به این پرسش که «همان‌طور که وقتی جسم از تعادل خارج می‌شود به دارو نیاز دارد، وقتی روح از تعادل خارج می‌شود نیز طبق گفته فلاسفه، روح به داستان نیاز دارد و با داستان، متعادل می‌شود؛ به نظر شما این اثرات جاودانی که در طول تاریخ در تئاتر و هنر وجود دارد و به وسیله آن‌ها انسان‌ها را درمان می‌کردند قابل مقایسه با قرآن هستند، یعنی می‌توانیم قرآن را به عنوان درمان استفاده کنیم» توضیح داد: مکاتب غرب با بررسی‌هایی که با کمتر از یک دهه است که شاهد فعالیت استارت‌آپ‌ها در موضوعات و بخش‌های مختلف جامعه هستیم، اما شاید کمتر کسی از فعالیت شرکت‌ها و استارت‌آپ‌های قرآنی و مذهبی مطلع باشد.

وجود بیش از ۱٫۵ میلیارد مسلمان در جهان و نیاز این جمعیت به انواع و اقسام محصولات، مصنوعات و خدمات فرهنگی، ضرورت توجه به کسب‌وکارها و نیاز به این حوزه را که از ظرفیت بسیار بالایی در جهان اسلام برخوردار است، برای ایجاد درآمد و اشتغال‌زایی دوچندان کرده است. بدیهی است تأمین بخشی از این نیازها از طریق استارت‌آپ‌ها امکان‌پذیر است.

استارت آپ یا کسب‌وکار نوپا، به شرکت یا کسب‌وکاری گفته می‌شود که معمولاً به تازگی و در نتیجه کارآفرینی در جهت رفع‌ِ‌ِ‌ِ